SCHOOLACTIEVE VERENIGING - ZWOLLE

Structurele samenwerking tussen scholen en verenigingen

Jeroen van Leeuwen is directeur SportService Zwolle, een onafhankelijke organisatie die het gemeentelijk sportbeleid uitvoert en als schakel fungeert tussen de Zwolse sportverenigingen en de gemeente. Een van de hoofdtaken van SportService Zwolle is het verhogen van de sportparticipatie binnen de gemeente en het in beweging krijgen én houden van zoveel mogelijk jongeren, het liefst in georganiseerd verband. Een prima match voor de inzet van de interventie Schoolactieve vereniging.

Jongeren die onvoldoende sporten en bewegen én steeds vaker stoppen met sporten, vooral in de middelbare schoolleeftijd. Het is een bekend fenomeen. Door sportverenigingen te stimuleren 'schoolactief' te worden, wordt schoolgaande jeugd gestimuleerd om na schooltijd meer te gaan sporten. Jongeren maken zo kennis met de sport en worden toegeleid naar een vereniging in de buurt.

De gefaseerde aanpak van de schoolactieve vereniging bestaat uit kennismakingsactiviteiten onder schooltijd op en rond school, vervolgaanbod na schooltijd waaraan jongeren vrijwillig kunnen deelnemen en sportaanbod bij de vereniging zelf. Om het sportaanbod volgens deze methodiek te verzorgen, is een structurele samenwerking tussen sportverenigingen en scholen nodig. NOC*NSF is eigenaar van deze interventie.

De Schoolactieve vereniging is een sportgenerieke interventie die zich specifiek richt op sportparticipatie. Er zijn veel verschillende interventies die zich ook richten op ditzelfde thema.

Denk bijvoorbeeld aan:
- Sportspot
- Judo op School
- School & Voetbal
- Cool Moves Volley
- Athletic Movementes
- Wintersport Experience

U vindt een uitgebreid en volledig overzicht van erkende interventies binnen dit thema en op diverse andere onderwerpen op www.effectiefactief.nl

Een aantal tips vanuit het voorbeeld in Zwolle:

- Begin klein. Denk niet dat je meteen met 20 verenigingen aan de slag moet gaan. Behaal eerst een aantal quick-wins bij één vereniging om succeservaringen te delen. Deze werken heel goed om het programma bij een andere vereniging onder de aandacht te brengen.
- Je moet niet denken dat je meteen beide werelden van sport en onderwijs kunt veranderen. Ze moeten langzaam naar elkaar toe groeien. Focus daarbij op wat je van elkaar kunt leren. Het onderwijs ervaart de kracht van sport, de vereniging leert een veilig pedagogisch leerklimaat te realiseren.
- Hou vooral vast aan de kernwaarden van beide werkvelden, maar ga wel op zoek naar de gemeenschappelijke deler. "Het kind, de leerling, de sporters."
- Maak ook de keuze voor de niet geijkte sporten. Survivalrun, mountainbiken, freerunning, golf en zeilen bijvoorbeeld. Kinderen vinden het leuk!

Eerder hanteerde de gemeente Zwolle een andere aanpak om Zwolse kinderen en jongeren te laten kennismaken met diverse takken van sport. Hoewel er veel enthousiasme bestond voor dit programma, had het niet het beoogde effect. "Van de 3000 kinderen die jaarlijks deelnamen, werd uiteindelijk maar 1% lid van een vereniging", vertelt Jeroen. "De kosten en baten waren niet in verhouding." Naast de beperkte doorstroom naar verenigingen, waren de kennismakingstrajecten niet vergelijkbaar qua opzet. "Soms werden bijvoorbeeld geen verenigingstrainers ingezet voor de kennismakingslessen, maar werden ze verzorgd door welwillende ouders zonder ervaring in het lesgeven. Op deze manier hadden we geen zicht op de kwaliteit van de lessen", zegt Jeroen. Beide redenen waren voor Jeroen en zijn collega's aanleiding om op zoek te gaan naar een andere manier om de Zwolse jeugd aan het sporten en bewegen te krijgen.

Schoolactieve vereniging

Het concept van de Schoolactieve vereniging kwam voor een groot deel overeen met hetgeen al in Zwolle was opgestart. "De Schoolactieve vereniging bleek een mooie kapstok voor ons beleid in Zwolle. Het is bekend, het wordt gecoördineerd door en ondersteund vanuit NOC*NSF en het wordt gedragen door de sportbonden. Een mooie manier om verbindingen te maken", vertelt Jeroen over het vervolg. "Met de relaties binnen de driehoek sportvereniging - sportbond en sportservice centraal."

Een wereld te winnen

De inzet van combinatiefunctionarissen viel in Zwolle vrijwel samen met de opstart van de Schoolactieve vereniging. Door deze professionals -actief op school maar ook in het naschoolse aanbod- was de koppeling tussen school en sport een logische verbinding. Toch merkten ze bij SportService Zwolle dat er nog wel een wereld te winnen viel om deze brug daadwerkelijk te slaan. Jeroen vertelt: "De leerlijnen in het basisonderwijs werden wel keurig gevolgd, maar de vereniging zat daar nog niet in." Ook vonden de professionals op school en de vrijwilligers bij de vereniging elkaar niet automatisch. "We merkten echt dat we de verbinding moesten bewerkstelligen tussen deze twee werelden", gaat Jeroen verder. "Die verbinding zat hem met name in de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod en het toeleiden van de kinderen naar de vereniging."

Schoolactieve vereniging in Zwolle blijkt mooie kapstok voor beleid

Bewegingsonderwijs als basis

De Schoolactieve vereniging kan worden ingezet in het basis- en voortgezet onderwijs. In Zwolle is vooral het basisonderwijs voor Jeroen dé vindplek voor de deelnemende jeugd. Met het bewegingsonderwijs als basis voor de activiteiten die worden aangeboden. "Die gymlessen moeten kwalitatief goed zijn. Maar wat we vooral belangrijk vinden is dat de kinderen tijdens gymlessen niet alleen motorische vaardigheden aanleren, maar ook kennismaken met de sport- en beweegmogelijkheden in de buurt. Om ze uiteindelijk toe te leiden naar de verenigingen, maar ook om te voorkomen dat het altijd de geijkte sporten zijn waar de kinderen lid van worden", aldus Jeroen.

In Zwolle is destijds gestart met korfbal. Samen met korfbalbond, de vereniging zelf en SportService zijn en worden ook nu nog korfbalactiviteiten op een andere manier aangeboden in het naschoolse aanbod. Verenigingstrainers worden binnen 10-12 weken begeleid om deze trainingen te geven. "We hebben de activiteiten aantrekkelijker gemaakt en meer laten aansluiten op de belevingswereld van kinderen. Na deze wijziging constateerden we dat de kinderen het heel erg leuk vonden. Steeds meer kinderen stromen door naar die vereniging en willen kennismaken met de korfbalsport. Uiteindelijk constateerden we in onze tweejaarlijkse monitor dat de sportparticipatie groeide en in enkele wijken zelfs met ruim 10% steeg", vertelt Jeroen enthousiast.

Niet alleen de kinderen worden enthousiast van het aanbod, ook de ogen van de verenigingstrainers zijn geopend door de aanpak. Door hun ervaringen in de gymlessen en binnen het naschools aanbod zijn trainers ook op een hele andere manier naar zichzelf gaan kijken en naar het aanbod op de vereniging. Jeroen: "De korfbaltrainers bijvoorbeeld realiseerden zich dat ze kinderen konden kwijtraken met standaard korfbaltrainingen, maar dat ze kinderen aan zich kunnen binden met andere arrangementen." En niet alleen de verenigingstrainer is op een andere manier gaan kijken naar zijn aanbod. Ook de onderwijzer kijkt door een andere bril naar de inzet van sport. "Hij is gaan inzien dat sport ook op een goede manier kan bijdragen aan andere aspecten binnen een klas."

De combinatiefunctionaris als verbinder en aanjager

Zwolle blijkt een succesverhaal, maar het samenkomen van deze twee werelden gaat niet over één nacht ijs. Belangrijk aspect is dat de verenigingstrainer daadwerkelijk ervaart dat hij op een andere manier beter het aanbod kan verzorgen zodat de kinderen het leuk blijven vinden. De rol van de combinatiefunctionaris hierin is heel belangrijk. Niet alleen door heel concreet de verenigingstrainers handvatten aan te reiken om het aanbod anders in te richten, maar vooral ook als aanjager binnen de school en de vereniging. "Die twee werelden kunnen zoveel van elkaar leren! Als je dat tussen de oren kunt krijgen, niet alleen bij de vereniging maar ook bij de school, dan kan je mooie klappen maken!" aldus Jeroen.

Continuïteit

Inmiddels is de Schoolactieve vereniging een begrip in Zwolle. In totaal zijn zo'n 50 verenigingen actief in het uitvoeringsprogramma. Naast de bekende sporten als voetbal, tennis en korfbal, zijn ook mooie verbindingen gemaakt met de golfclub, toerclub en survivalvereniging in Zwolle. "Genoeg ideeën. Zo zetten we op dit moment binnen de Schoolactieve vereniging een programma op met de zeilvereniging hier", vertelt Jeroen.

Doorgaan met de Schoolactieve vereniging gaan ze in Zwolle zeker. Het uitvoeringsprogramma met de doorlopende leerlijn staat benoemd in beleidsstukken voor de komende jaren. Per jaar proberen ze ongeveer twee a drie trendy sporten onder de aandacht te brengen. "Om de verenigingen te versterken en om ervoor te zorgen dat die kinderen en jongeren aan het sporten gaan en blijven", aldus Jeroen.